

Với tốc độ đô thị hóa nhanh chóng, Jakarta dường như đã bị « bão hòa ». Tổng thống nước này đang tính chuyển dân đi đô.

Ý định này đã gây nhiều phản ứng khác nhau, từ nhiệt tình ủng hộ đến lên án gay gắt. Le Monde phản ánh số kiến này với bài viết « Indonesia dßt tính dßi đô ».

Mßt chuyển tàu ở Jakarta Indonesia. Ảnh chụp 31/5/2010 Ảnh:REUTERS/Crack Palinggi

Ô nhiễm, quá tải dân số, kẹt xe... đã mang đến cho Jakarta hình ảnh một thành phố phát triển không hài hòa. Dân số hiện tại của thành phố là 9.6 triệu người, nhưng lượng người tham gia giao thông lên đến 12.6 triệu, do ban ngày có các người từ ngoại ô đổ vào.

Theo thống kê, mỗi người thường xuyên bị kẹt xe 3, 4 tiếng đồng hồ mỗi ngày. Tiền thưởng cho số xuýt từ việc kẹt xe có thể lên đến 2 triệu euro mỗi năm.

Trước tình hình đó, tổng thống Susilo Bambang Yudhoyono vừa đề nghị dời đô. Ông đưa ra ba

pháng án.

Pháng án thá nhất là táp tác chán Jakarta làm thá đô, và đáng đáu vái nháng khó khăn cáa quá trình đô thá hóa, tác tìm cách cái thián tình hình hián tái. Pháng án này đác cho là thác tá.

Thá hai là chá đái các cá quan chính phá, hoác đán nái khác cũng trên đáo Java hoác đán đáo Borneo (cách Java khoáng 1000 km vá phía đông bác), theo đó Jakarta ván là thá đô kinh tá và hành chính. Pháng án này đác xem là ôn hòa.

Theo pháng án thá ba, đác xem là các đoạn nhát, thá đô đác đái hán vá đáo Borneo mà theo Le Monde, có thá áng tháng áu ái pháng án thá ba.

Ông Sony Keraf, giáo sá triát hác, cáu bá tráng môi tráng, nhán đánh : « Jakarta không còn khá năng táp nhán ngái đán á náa. Không còn không gian cho viác phát trián đô thá ».

Giáo sá chính trá hác Andrinof Chanagio cho ráng : Sá rát tai hái náu các nhà chác trách không quyát đánh káp thái. Trong khi đó, giái đái láp lái lên tiáng phán đái. Chuyên gia đô thá hác Marco Kusumawijaya phá nhán viác Jakarta quá tái khi cho ráng, hián táng tăng dân sá đián ra song song vái quá trình phát trián nhà á và má ráng ngoái ô. Ông cũng phá nhán viác thành phá này có quá nhiáu xe hái. Ông cho biát, chá có 250 xe trên 1000 ngái, trong khi á Má là 800.

Theo ông, ván đá là á chá mái ngái sá đáng quá nhiáu lán xe hái trong cùng mát ngày, trong khi đó thành phá lái thiáu pháng tián giao thông công cáng.

Đá có quyát đánh cuái cùng không phái là đá, bái quyát đánh nào cũng rát khó khăn đá thác hián. Năm 2009, Cá quan háp tác quác tá Nhát Bán đã đáng ý cho Indonesia vay lãi suát áu đái đá xây đáng tàu đián ngám.

Tuy vậy, những dự án xây dựng đường sắt mét ray và tàu điện ngầm vẫn còn đang bế ngõ. Các hành lang dành cho xe buýt đã được thi công trên những trục giao thông chính của thành phố, những ngôi nhà ô tô thông thường vẫn chưa phân tuyến.

Theo Giáo sư Kusumawijaya, các dự án này không thể giải quyết tình hình ở Jakarta, dành hành lang cho xe buýt là một ý tưởng hay, nhưng khó lòng áp dụng. Còn đường sắt mét ray chỉ phục vụ được cho trung tâm thành phố. Tàu điện ngầm thì ít nhất năm 2016 mới vận hành được.